

Europa i Ameryka w XVII i XVIII wieku

Sprawdź, co potrafisz! Przeczytaj uważnie polecenia, a następnie wykonaj zadania. Maksymalna liczba punktów – 35.

Zadanie 1. (0–5)

Umieść w tabeli wszystkie litery od A do E tak, aby przyporządkować wymienionym państwom i ich władcom odpowiednie informacje.

- A. zmuszanie społeczeństwa do przyjmowania zachodniego stylu życia
B. zmniejszenie ciężarów feudalnych chłopom
C. budowa od podstaw floty wojennej
D. prowadzenie wojen z sąsiadami
E. zwiększenie liczby guberni

Kształtowanie się absolutyzmu w Europie			
Rosja Piotra I	Rosja Katarzyny II	Prusy Fryderyka II	Austria Marii Teresy
.....	.....	.....	.....

Zadanie 2. (0–2)

Przyjrzyj się mapie (na następnej stronie), a następnie wykonaj polecenia.

a) Zaznacz właściwy tytuł mapy. Wybierz jedną odpowiedź.

- A. Kształtowanie się monarchii absolutnej we Francji w XVII w.
 B. Anglia w okresie wojny domowej w XVII w.
 C. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych w XVIII w.
 D. Francja w okresie rewolucji w XVIII w.

b) Wyjaśnij, jaka zmiana polityczna nastąpiła w wyniku tego konfliktu na obszarze widocznym na mapie.

.....

Mapa do zadania 2.

Ilustracja do zadania 3.

Jean-Pierre Houël, *Bastylia*, obraz z XVIII w.

Domena publiczna

Zadanie 3. (0–3)

Przyjrzyj się powyższej ilustracji, a następnie wykonaj polecenia.

a) Napisz, co się działo w państwie, gdy doszło do wydarzenia ukazanego na obrazie.

.....

b) Wymień dwie przyczyny, które doprowadziły do tego wydarzenia.

.....

.....

Zadanie 4. (0–3)

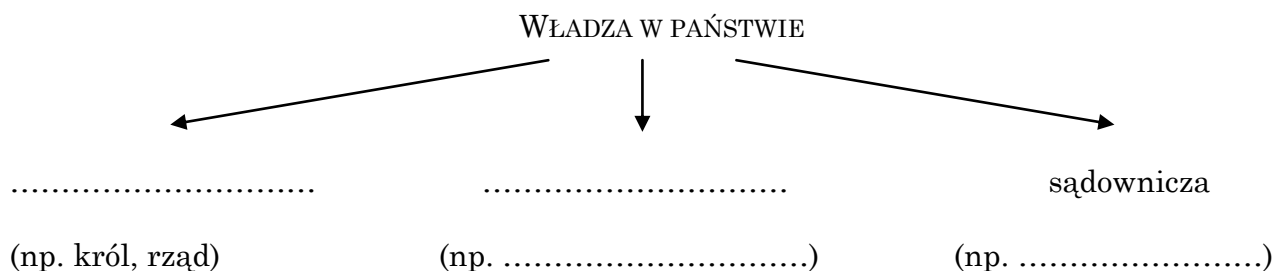
Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wstaw znak X w odpowiednich rubrykach tabeli.

Zdanie	Prawda	Falsz
Oświeceniowy pogląd wyrażający wiarę w istnienie Boga, ale i przekonanie, że nie ingeruje on w losy świata, to racjonalizm.		
Wśród uczestników amerykańskiej wojny o niepodległość znajdowali się Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski.		
Jednym z wydarzeń rewolucji francuskiej było przekształcenie Francji w republikę.		

Zadanie 5. (0–6)

Wykonaj polecenia.

a) Uzupełnij schemat.

b) Skreśl nieprawdziwe informacje.

Schemat odnosi się do idei określanej jako *trójpodział władzy / umowa społeczna*. Powstała ona w epoce *baroku / oświecenia*, a jej autorem był *Monteskiusz / Jan Jakub Rousseau*.

c) Wyjaśnij, na czym polegała wyjątkowość tej idei. Podaj jeden argument.

.....
.....

Zadanie 6. (0–4)

Ustal, jaka cyfra spośród zaznaczonych na osi czasu odpowiada podanym niżej wydarzeniom. Przy każdym wydarzeniu napisz właściwą cyfrę (1–4).

- A. uchwalenie Deklaracji praw człowieka i obywatela – .....
- B. wybuch amerykańskiej wojny o niepodległość – .....
- C. odwołanie edyktu nantejskiego – .....
- D. początek rewolucji angielskiej – .....

Zadanie 7. (0–3)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie uzupełnij zdania, wpisując odpowiednie litery (A, B lub C).

Niezwłocznie po ogłoszeniu niniejszego dekretu wszystkie osoby podejrzane znajdujące się na terytorium Republiki, a pozostające [...] na wolności, zostaną aresztowane.

2. Za podejrzanych uważa się: 1) wszystkich, którzy przez swoje postępowanie [...] okazali się stronnikami tyranii czy feudalizmu albo też nieprzyjaciółmi wolności; 2) wszystkich, którzy nie będą w stanie wykazać [...] swoich źródeł dochodu [...]; 5) wszystkich pochodzących z byłego stanu szlacheckiego, tj. mężów, żony, ojców, matki, synów, córki, braci, siostry i agentów osób przebywających na emigracji, którzy nie okazali stale swego przywiązania do rewolucji.

Wiek XVI–XVIII w źródłach, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, s. 502–503

Powyższy dokument powstał w okresie **(7.1.)** .....

Państwem rządili wówczas **(7.2.)** ..... na czele.

Na mocy tego dokumentu doszło do wydarzeń określanych jako **(7.3.)** .....

- 7.1. A. rewolucji angielskiej   B. rewolucji francuskiej   C. wojny o niepodległość
- 7.2. A. jakobini z Maksymilianem Robespierre’em
B. filozofowie oświecenia z Wolterem
C. purytanie z Oliverem Cromwellem
- 7.3. A. chwalebna rewolucja   B. wielka trwoga   C. wielki terror

Zadanie 8. (0–4)

Przeanalizuj widoczne źródło, a następnie scharakteryzuj sytuację społeczną we Francji w przededniu wybuchu rewolucji w XVIII w.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Domena publiczna

Francuska karykatura z 1789 r.

Zadanie 9. (0–3)

Dopasuj do opisów właściwy system polityczny spośród niżej podanych. Wpisz w wykropkowanych miejscach litery wybrane spośród A–D.

1. Ustrój polityczny ukształtowany w wyniku rywalizacji między królem i parlamentem. W wyniku wieloletnich walk doszło ostatecznie do ograniczenia władzy monarchy na rzecz reprezentacji społeczeństwa.
2. Ustrój polityczny ukształtowany w wyniku działań pierwszego ministra dążącego do wzmocnienia władzy królewskiej tak, aby król mógł ją sprawować samodzielnie, bez rządu i parlamentu.
3. Ustrój polityczny, w którym władca sprawował władzę samodzielnie, jednak pod wpływem obowiązujących w XVIII w. idei starał się zapewnić mieszkańcom oświatę i dobrobyt.

- A. absolutyzm
- B. demokracja
- C. oświecony absolutyzm
- D. monarchia parlamentarna

1 – .....   2 – .....   3 – .....

Zadanie 10. (0–2)

Napisz, kogo dotyczą poniższe opisy.

a) Król Francji od 1643 do 1715 r. W okresie jego rządów w państwie zapanował ustrój absolutny.

.....

b) Amerykański generał i polityk, jeden z ojców założycieli Stanów Zjednoczonych. Pierwszy prezydent tego państwa.

.....